

БІБЛОС

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОГРАФІЇ

“BIBLOS” UKRAINIAN BIBLIOGRAPHICAL MONTHLY

Address: „BIBLOS” 41 E. 7-th St. NYC 3.

SUBSCRIPTION: ONE YEAR \$2.00

Editor: N. Sydor Czartorysky, Ph. D.

diasporiana.org.ua

Ч. 3-4 /84-85/

БЕРЕЗЕНЬ - КВИТЕНЬ 1983

РІК: ІХ.

*Сійся, лютий враже,
Та не дуже, бо все гине,
Слава не поляже.*

(Т. Шевченко: До Ословянениця)

Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине:
От де, люди, наша слава
Слава України!..

Т. ШЕВЧЕНКО

*Блаженний муж на лукаву
Не вступає раду,
І не стане на путь злого,
І з лютим не сяде.*

(Т. Шевченко: Псалом 1-й)

ДНЯ 29 КВІТНЯ 1648 РОКУ ВИБРАНО
БОГДАНА ЗИНОВІЯ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
НА ГЕТЬМАНА ВСІЄЇ УКРАЇНИ

ВАСИЛЬ ШУРАТ

На Великдень

Вітають воскрес. пісн,
Сидуть на лямі поля;
Вже у весняному сні
Чуже їх рідна земля.

З гні їх несе вже струмок,
Шум їх вітає в гаях;
Дай їм князю ластівок,
Весно, дай соняшній шляхі!

Буде Великдень у нас,
Празник без горя і сльоз;
Руку подасть нам наш Спас,
Волю нам дасть наш Христос

Відки б не вишов наш враг,
Зломать його наш опір;
Вгору підняти наш стяг
Близьде вождем чових аір.

Жаж добереться до варт
Наших одвічних тюрем;
Дасться нам сила і гарт,
Ми своє живно зберем.

Веселих Свят!

ПРЕЗИДЕНТ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ сл. п. монсьйор д-р Августин
Волошин .

Огляд книжок і рецензії

Д-р Дм. Вучинський:

"НЕЗРИМІ СКРИЖАЛІ КОБЗАРЯ"

На Шевченківський 1961 рік у нас було заповіджено кілька Шевченківських праць, але дійсно друком появилось мало. Кілька збірників-альманахів, що дали десь багато й цікавого Шевченківського матеріалу, але коли вже не вживати слова капітальних, а тільки праць загального характеру, трохи більших-появилось небагато. Правда, що дещо до нас не дійшло, але також правда, що наша критика не відзначила незвичайних появ у зв'язку зі Шевченківським Роком. Напевно знаємо, що у В-ві "Волинь" появилася поважна праця, яка не дуже вдовольняла нашого сеньора-бібліографа проф. Володимира Дорошенка, Митрополита Іларіона "Граматично-стилістичний словник Шевченкової мови", інж. Федір Онуфрієнко видав, таки своїм власним коштом, дуже гарну працю "Світ рослин у творах Т. Шевченка". У В-ві "Пролог" появилася Василя Барки "Правда Кобзаря". Не одна праця, хоч поважно спізнено, але повинна появилася і, вкінці, розкішна книга д-ра Дмитра Донцова "НЕЗРИМІ СКРИЖАЛІ КОБЗАРЯ" з підзаголовком "Містика лицарства запорозького", що появилася у В-ві "Гомін України" в Торонто 1961. Друкована в друкарні В-ва. Книга появилася на доброякісному книжковому папері, має 230 + 2 сторінки, розмір 21,5 x 14,5. Скронна, але гарна обкладинка роботи Геркен-Русової.

"Не перебігаючи поперед батька в пекло", чи, не бажаючи оскорбити згаданих авторів, хочемо стерпяти, що, на нашу скромну думку, праця д-ра Дмитра Донцова поважна, деяких цікава, а найважливіше - актуальна. Але двічі жаль, що її наші рецензенти якось обминули. Це ж явна несправедливість. Навіть можна мати вже свою якусь дивовижно вироблену нехитість до автора, що також можна отвердити на основі нашої преси, але добру книжку все треба прочитати. Ану ж щось з неї залишиться в голові, ану ж вона допоможе нам правдиво розуміти Шевченка. Та ба, легше молодиків, що щойно фідлулися з яйця, лямкує щось там з фальшивої демократичної ідеології, не прочитав ні одної книжки д-ра Донцова, чув тільки якийсь галас, але не розібравшись чи це була у дівин баба, чи чорт у клепало - і давай полемізувати, а то й проклинати Донцова. Донцов, за час свого трудолюбивого життя більше написав, як безвусий знаменчик-демократ бачив, але по-більшевницькому береться старшу людину громити. Такі як Донцов, у других народів тішаються повагою і авторитетом. Вони сидять на університетських катедрах, їх виносять перед чужинців, а в нас по-більшевницькому вирівнюють, стинаючи голови своїм власним духовим велетням, каструючи себе самих духово.

Оце головна причина, що "Незримі скрижалі Кобзаря" д-ра Дмитра Донцова не знайшли досі відповідної оцінки, не писалося про них на сторінках нашої преси, а цим самим, можна сподіватися, що ця, така вартісна книга, що до помагає читачеві глибоко розуміти Шевченка - до місця свого призначення не дійшла.

"Незримі скрижалі Кобзаря" мають дванадцять основних розділів. Це два надцять підходів до Шевченка, колиб можна так висловитись - дванадцять різних Шевченків, але кожен з них - це окремий духовий велетень, пророк, безприкладний борець, титан і лицар. Окремий, незвичайно цікавий і вдумливий розділ "Шевченко й прогресист", коротке резюме англійською мовою і слово від автора "Про домо суа".

Книга написана в донцівському патетичному стилі, що все відзначається ясністю, прямотою і щирістю думки, а в "Незримих скрижалалі Кобзаря" він, на нашу думку, доведений навіть до висоти, до якої доходить дуже мало робітників пера. Сам автор пише, що він хотів Шевченка "вивести не плачкою над недолю сірого люду, а тим, що кликав до відродження містики і ордену запорозького лицарства. Не мрійником про ідилію мирного життя і економічного добробуту, а провісником великого історичного завдання України - нести стяг боротьби провісників сил диявола, якого слуги на землі хочуть опанувати її, а насамперед Україну. Таким, що прийшов кликати нас не до малого, а до великого, своєю великою книгою, своїм "Кобзарем". Хочеться тричі підкреслити, що автор свого досяг. Черга на нас!

Вважаємо, що праця проф. Степана Смалі-Стоцького "Т. Шевченко - інтерпретації", що появилася тому 34 роки була першою поважною працею, що допомогала нам правдиво розуміти Шевченка, а праця д-ра Донцова доповняє і завершує / на сьогоднішній день, Д.Б./ працю нашого вченого академіка Шевченке так в інтерпретації проф. Смалі-Стоцького, як в інтерпретації д-ра Донцова виходить кивати Шевченком з тією тільки різницею, що в Донцова він конічний і виразний. Зрештою, це навіть саморозуміє, бо хоч оба автори інтерпретують Шевченка, може під різними аспектами, не забуваючи, що праця проф. С. Смалі-Стоцького появилася у виняткових обставинах, тоді, коли за

"Кобзарем" по нікому "моцаретві" бігахи прокуратори й поліція, але оба вони засадниче погоджуються. Праця проф. С. Смалі-Стоцького сьогодні є великою рідкістю, а книга д-ра Донцова перед нами. Ах пресється, щоб зчитися з неї може не так інтерпретувати правильно Шевченка, як його розуміти: Шевченка християнина, Шевченка мислителя, Шевченка патріота, Шевченка пророка, Шевченка борця!

Зло Донцова не в тому, що він цілком правильно інтерпретує Шевченка, а в тому, що він правильного Шевченка постійно протиставить нашому бездумному часеві і людині. Донцов хоче нас підтягнути до Шевченка, а ми, протизво, хочемо Шевченка стягнути у свою духову мізерію. Це корінь нещастя і неперозуміння. Донцов підходить до Шевченка з власною відкритою думкою, а ми свою думку замкнуємо перед Шевченком. З того родиться така дивовижка, що Донцов хоче нас бити Шевченком, заслонюючи його авторитетом. Це вже цілком Фальшива інтерпретація негідна ані з навчанням "Кобзаря", ані з "Незримими скрижалями Кобзаря" д-ра Донцова. Найлегше всяке навчання, коли людина не хоче зчитися - зводити до непотребства, називати його хиттєвим баллетом-обтяжею. Таке робиться сьогодні з навчанням Христа та його Перкви, таке робиться з навчанням Шевченка. Певно, що легше повторити всяку безглузду пропаганду, яка нас до нічого не зобов'язує, як засісти над книгою, яка заперечує духове калітство нашого часу.

Книга д-ра Донцова написана добре, розумно й справедливо.

Написана вона для тих, що люблять Шевченка й хотіли б його правильно розуміти. Спеціальних похвал вона навіть не потребує, бо для похвал вона не написана. Єдина її завдання: дати нам можливість духово наблизитися до Великого Шевченка. Ми віримо, що в книзі Донцова кожен читач знайде для себе багато корисного; і той, що мав нагоду навіть глибоке познайомитися зі Шевченком, і той, що ставить тільки перші кроки для зрозуміння Шевченка. Всіх, у меншій чи більшій мірі зацікавлених Шевченкознавством - відсилаємо до праці д-ра Дмитра Донцова "Незримі скрижалі Кобзаря", яка хоч читається досить поволі, бо змушує нас до глибокої застанови, часто, кількразово на одній сторінці, але читаючи її дійсно відчуваємо велич Шевченкового духа й з книгою дуже трудно розстатися.

Мадрид,

ПИСАННЯ М А Р І І Ю Р К Е В И Ч , Я К І П О Я В И Л И Я Д Р У К О М У З Д А

1. ВЕСНА - Збірник матеріалів для дошкілля. Філядельфія 1951, ст. 32; Шиклостилем. Видання Світової Федерації Українських Жіночих Організацій.
2. ЛІТО - Філядельфія, 1952; ст. 48, видання Кооперативи "Базар", ціна .70 с.
3. ЗИМА - Нью-Йорк, 1952, видання ОПДЛ, ціна прим. 50 с.
4. ОСІНЬ - Філядельфія, 1953, видання Учительської Громади і Кооперативи "Базар", с. 40, ціна .70 с.
5. СОНЯШНІ ДНІ - Філядельфія, 1952, ст. 24, видання Союзу Українок Америки, ціна 50 ц.
6. ЛИСТОЧКИ І ПЛАТОЧКИ - Філядельфія, 1953, ст. 32, вид. як вище. "Нашим Малятям"; відбитка з "Нашого Життя".
7. ЗОЛОТЕ ПАВУТИННЯ. - Філядельфія, 1955, ст. 32, вид. Кооп. Базар, відбитка, як вище, ц. 50
8. СРІБНА ЗІРКА - Філядельфія, 1956, ст. 32, далі, як вище, ціна 50 с.
9. ВСЕСИМІ СТУМОК. - Філядельфія, 1956, ст. 32, далі, як вище, ціна 50 с.
10. ПРОЛІСКИ. - Філядел фія, 1958, ст. 32, далі, як вище, ціна 50 с.
11. ЗОЛОТА ВДІЛКА. - Філядельфія, 1959, ст. 32, далі, як вище, ціна
12. ОСІННЄ ЛИСТЯ. - Філядельфія, 1959, ст. 32, далі, як вище, ціна 50 с.
13. СНІЖИНКИ. - Філядельфія, 1960, ст. 32, відбитка з "Нашого Життя", ціна 50 с.
14. ШЕВЕТАЛИ ПТАШЕЧКИ. - Філядельфія, 1960, ст. 32, далі, як вище.
15. СОНЯШНІ ПРОМІНЬ. - Філядельфія, 1960, ст. 32. Кооператива "Базар", ціна прим. 50 с.

Помішуючи повищий список праць Проф. Марії Ю р к е в и ч , хотіли ми, бодай цим прилучитися до святкувань ю в і л я т к и та з нагоди її 85- ЛІТТЯ ЖИТТЯ висловити свою радість і подяку за цей великий дар, переданий Українським Дітям.

За "Біблос":

Д-р М. Сидор Чарторийський

Roman Kuchar, Ph.D:

PROBLEMS OF THE "UCRAINICA" IN AMERICAN LIBRARY
(S u m m a r y)

According to informal personal survey that author of this paper was able to convey at different periods in various types of American libraires, incl. public libraries, college libraries, etc., in the United States and its branches overseas, it was found that 'Ucrainica', whether as a separate, distinct subject of its own, or as a proportional subdivision of a more general field, 'slavistica', is not like many other equivalent foreign subjects, sufficiently represented in a typical American Library. Moreover, the majority of the American libraries, as proven by several documentary cases in this inquiry, does not even possess as many as one or two titles, if any, that deals with Ukraine, as a whole.

In fact, the 'Ucrainica' as a specific defined component within entire cultural resources in the world, presents most neglected, practically nonexistent position among its equal in an average American library, which fact may eventually lead to the conclusion that Ukrainian culture does not have enough to offer toward multitude of cultural strata of the world to be given special, more serious consideration. Such a standpoint, however, would be basically wrong. As a matter of fact in this particular situation, exactly as in political area, Ukrainian phenomenon falls short of general recognition, actually becomes victim of an acute, centuries long foreign interference. Because of the foreign, to be exact Russian domination, Ukrainian culture has to struggle for its existence inside, and is deprived of any representation outside. Yet what is suppressed by more physical force of imperialism internally, should not be discriminated by customary ignorance externally, as well. The state of disinterestedness to, that is a regular share of Ukraine, in cultural and political terms, abroad, provides a very characteristic case. Strictly speaking, neglect in the libraries of this country of the 'Ucrainica', in particular which, despite most unfavorable circumstances due to the status of Ukraine being an enslaved nation, nevertheless, developed highly prominent features of its own, is rather symptomatic for the prevailing conditions in this field.

The existing situation in this country or its libraries, with Ukraine or 'Ucrainica', being practically 'terra incognita', does not contribute toward enlightenment of US population in general, or in recognizing the old and rich Ukrainian culture, most of all characteristic through its firm stand on the side of Western civilization and its democratic ideals, in particular.

In its services in behalf of ever noble human cause of freedom 'Ucrainica' will be utmost beneficial to the American educational as well as national goals and that is why the 'Ucrainica' should become subject of most serious consideration by the authorities in the field of education, of which the library is very essential part.

The lack of 'Ucrainica' proper in the American libraries can not be substituted by half-way measures. Degrading 'Ucrainica' to the minimum, e.g., to most general information, as found in reference books or in thin chapters on other major subjects in variety of books, etc., does not do justice to the subject; such a method brings merely confusion, involuntarily distorts the facts, and, on the whole, reflects the arbitrary Russian attitude. Presenting Ukrainian problem through the Russian point of view that deliberately and notoriously falsifies to the Russian advantage the complex of the non-Russian nations and their cultures within USSR, serves only Russian communist imperialistic cause. This, in addition to 'Ucrainica' as found often worldwide dispersed by various propagandistic Russian sources that freely dispose of Ukrainian national and cultural aspects as their own, is the worst type of information that can be ever obtained.

By such treatment the Russian propaganda achieves that the national aspirations and cultural achievements of the non-Russian nations within USSR disappear from the arena of the world as their own and are shrewdly presented as protected by Russian supernationality. Thus they exist alone as Russian internal problem, while their cultural accomplishments are in a matter-of-fact manner interpreted abroad as Russian.

The establishment of several national non-Russian divisions, 'Ukrainica' among others, on the shelves of American libraries will help essentially to restore things to their proper dimensions; in so doing truth and common cause of the free world will be advanced.

The main portion of the paper consists of our findings in many a quoted American library with regard to previously outlined situation. Documentary examples serve as negatives. Recommendations as to how possibly tackle and materialize the important project of installment the 'Ukrainica' to become integral part of the American Library close the last chapter of the paper.

Roman Kuchar, Ph. D.
State University
College of Education, Library

ЗАМІТКА

В попередньому числі "Біолосу", ми помістили вповні статтю-працю, до якої ми сьогодні повище помістили сумаричний її перегляд на мові англійській. Нав'язуючи до цієї статті, просимо шан. читачів "Біолосу", ласкаво виправити, в попередньому числі прізвище автора, яке помилково там написано КУРАХ, а має бути: КУХАР. Тож на цьому місці прохаю вибачення за цей наш недогляд.

Д-р М.С. Чарторийський

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДНОСТВА

Українці-слависти Америки й Канади, зібрані на конвенції Асоціації Модерних Мов (МЛА), Американської Асоціації Славистів (ААТ-СЕЛ) та інших споріднених наукових товариств у Вашингтоні, Д. К., з кінцем грудня 1962, обговорювали потреби української науки в вільному світі й прийшли до висновку, що одне з найважливіших видань під цю пору — побіч Енциклопедії Українознавства в англійській мові та Археології України проф. Яр. Пастернака в плянованому англійському перекладі — є Етимологічний Словник української мови проф. Яр. Рудницького. Як перший того рода словник англійською мовою він не тільки промовує шлях українській мові в науковій кола західного світу, але дає під українськими гаслами походження словянських слів, чим підносить

ролю української мови на провідне місце в словянському світі.

Як виказали конвенції в Вашингтоні, перший зошит цього словника викликав особливе зацікавлення в колах фахівців і вони очікують чергових випусків.

З уваги на це українські учасники конвенції закликають усіх наших громадян піддержати видання цього словника передплатами, чи спонзоруванням поодиноких зошитів і цим приспішити здійснення великого культурно-національного діла.

Адреса для листування в цій справі:

УВАН (Канада), Бокс 3597, Вінніпег, Манітоба.

В імені учасників конвенції у Вашингтоні:

Проф. Д-р В. Лев (ЗДА)
Проф. Д-р Яр Славутич
(Канада)

У ГАЮ-ГАЮ

Слова Т. ШЕВЧЕНКА

Музика Д. СІЧИНСЬКОГО

Andante

pp *leggiero*

The piano introduction consists of two staves. The right hand plays a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a rhythmic accompaniment with eighth notes. The tempo is marked 'Andante' and the dynamics are 'pp leggiero'.

pa tempo

У га-ю, га-ю ві-тру не-ма-є, мі-сяць ви-со-ко,

rit. *pa tempo*

The first line of the song features a vocal melody on a single staff and piano accompaniment on two staves. The tempo is 'pa tempo'. The lyrics are 'У га-ю, га-ю ві-тру не-ма-є, мі-сяць ви-со-ко,'. The piano accompaniment includes a 'rit.' (ritardando) marking.

зі-ронь-ки ся-ють. Вий-ди, сер-день-ко, я ви-гля-да-ю,

The second line of the song continues the vocal melody and piano accompaniment. The lyrics are 'зі-ронь-ки ся-ють. Вий-ди, сер-день-ко, я ви-гля-да-ю,'.

хоч на го-ди - ну, мо-я, риб-чи - но!

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written in a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are "хоч на го-ди - ну, мо-я, риб-чи - но!". The piano accompaniment is written in two staves (treble and bass clefs) with a key signature of one sharp. It features a complex rhythmic pattern with many sixteenth notes and slurs. A fingering number "5" is visible in the right hand of the piano part.

The second system of the musical score consists of piano accompaniment. It continues the complex rhythmic pattern from the first system, with many sixteenth notes and slurs. Fingering numbers "5" are visible in both the right and left hands of the piano part.

Ви- глянь, го-луб - ко, та по-вор - ку - ем,

The third system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written in a single staff with a treble clef and a key signature of one sharp. The lyrics are "Ви- глянь, го-луб - ко, та по-вор - ку - ем,". The piano accompaniment is written in two staves (treble and bass clefs) with a key signature of one sharp. It continues the complex rhythmic pattern from the previous systems.

та по - су - му - ем, бо я да - ле - ко сю ніч ман - дру - ю.

pp

Ви - глянь же, пташ - ко,

leggiero *p*

мо - е сер - день - ко, по - ки бли - зень - ко, та по - вор - ку - ем...

First system of musical notation. It consists of a vocal line on a single treble clef staff and a piano accompaniment on a grand staff (treble and bass clefs). The key signature has one sharp (F#). The piano part features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and quarter notes in the left hand, with some chords. The vocal line is mostly rests.

Second system of musical notation. The vocal line begins with the lyrics "Ох, тяж - ко, важ - ко!". The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern as in the first system. The vocal melody consists of a few notes with slurs.

Third system of musical notation. The piano accompaniment continues. The vocal line has a final measure with a fermata. The system ends with a double bar line and a dynamic marking of *pp* (pianissimo) in the right hand.

Нові Видання

8. Левицький-Софронів, В.: ІДИОМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, Вінніпег, 1953, УВАН. Серія: Літопис УВАН ч.21., ст.64. ф. 22 см,
9. Гординський, Святослав: СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІ і українська народна поезія. Вінніпег -, 1963, Накладом УВАН, Славістика ч.:46-47, за ред. Яр. Рудницького, Візанті проблеми, ст. 94+2 непаг; ф.22 см .
10. Гординський, С.: НАЗВА "РУСИЧІ" й "РУСОВИЧІ". Вінніпег, 1963, УВАН, Ономастика, ч. 25, за редакцією Яр. Рудницького, ст.13 ÷ 3 непаг. , ф. 22 см . ціна ц.ч.\$1.-
11. - АЛЬМАНАХ "ГОМОНУ УКРАЇНИ" на рік 1963. Боронто, 1963, В-во "Гомін України", ч.21, ст. 190 ÷ 2 непаг. Оокладинка рооти С. Стебельського, ф. 24 см, ціна прим. \$2.-
12. Манило, Іван: ІРИМ ЗА ЗОРЕКУ /лірика, гумор, сатира/, Нью Йорк, 1963, Вайнланд, ст. 64, \$1
13. - КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ МІТЛА на 1963 рік. В-во Кліяна Сєредяка, Буенос-Айрес, 1962, с.128. ф.20 см, оагчо ілюстроване видання.
14. - КАЛЕНДАР "РІДНА НИНА" на звичайний рік 1963. Вінніпег, 1963, Видавнича Спілька Екклезія. Сторін 176 ÷ 16 ст. оголошень. формат 23 см .
15. - ЮБІЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ КАЛЕНДАР "ПРАЦІ" на 1962-1963 р.Божий, Прудентополіс, ОО.Васил.с.160

ДОПОВНЕННЯ

1962

102. Будзиновський, В'ячеслав/: ВОЛЮ БУТИ КОЗАЧКОЮ. Історичне оповідання, 2-ге видання -, Українське Видавництво "ГОВЕРЛЯ", Нью Йорк, 1962, ст.88, ф.18 см, ціна \$1.-
103. Терещук, Петро: ІСТОРІЯ ОДНОГО ЗРАДНИКА /Ярослав Галав/, Торонто, 1962, Ліга Визволення України. Політична Віоліотерка, ч.22, ст. 142+2 непаг., ф. 22, ілюстр. ціна \$1.50
104. Зінько, Василь, о, ЧСВВ: АПОСТОЛЬСТВО МОЛИТНИ МІЖ УКРАЇНЦЯМИ У БРАЗИЛІЇ, Прудентополіс 1962, В-во ОО. Василян, ст. 100./Відитка з "Праці" 1962/, ф. 16 см, ціна \$1.-
105. Косаренко-Косареви, Василь: МОСКАЛЬСТВО, УКРАЇНСТВО І РЕШТА НЕМОСКАЛЬСТВА, Нью Йорк - Мінхен, 1962, ст. 24, ф. 24 см, ціна прим. \$1.-
106. Гордієнко, Гаврило: АРРАДНА РЕФОРМА НА ВОЛИНІ в ХУЧ. столітті. Вінніпег, 1962, Праці Інституту Дослідів Волині, ч.10. ВОЛИНІЯНА, ст. 43, ф. 23 см .
107. Рудницький, Яр.: З ПОДОРОЖІ НА МАЛЬТУ 2962 р. Валета-Мюнхен-Вінніпег, 1962, Накладом Українського Товариства Закордонних студій, ст.14 ÷ 2 непаг. з ілюстраціями, ф. 23 см.
108. Іларіон, Митрополит: НАШ ВІЙ ЗА ДЕРЖАВНІСТЬ, історична епопея. Вінніпег, 1962./ Твори, том III. Частина Перша. Ст. 224, ф.24 см, ціна прим. \$2.-
109. - СОНЕЧКО, збірка віршків та казок для дітей. 2-е вид. Буен. Айрес, 1962, Ю.Сєредяк, с.32 тираж 2000 прим. Книжку уложив і ілюстрував В. Цимбал, кольорові ілюстрації.
110. Копач, Олександра: НАТАЛЕНА КОРОЛЕВА, Вінніпег, 1962, УВАН. Серія: Література, ч.8, стор.36
111. Гайдюківський, Василь: А СВІТ ТАКИЙ ГРНИЙ, оповідання, Буен. Айрес, 1962, В-во Кліяна Сєредяка, ілюстр., ст.238+2+71:2, формат 19 см .
112. Rudnyckyj, J.B.: SLAVICA CANADIANA A.D.1961, compiled by... in cooperation with I. Avastovic (Serbo-Croatica), J. Kirschbaum (Slovakica), V. Turek (Polonica), Winnipeg, Q1962 pp. 64. f. 22 cm .

ДОВІДНИК

1. -A B N Correspondence; Bulletin of the Antibolshevik Bloc of Nations, Muenchen 8, November-December 1962; Vol. XIII, No. 6. Munich 8, Zeppelinstr. 67? W. Germany, pp. 64, \$. 70 frc.
2. -BULLETIN FRANCO-UKRAINIEN, No 13, Special, Decembre 1962, pp. 64, 3, rue du Sabot, Paris-6
3. -UKRAINE in Vergangenheit und Gegenwart, No. 21, 1962, pp. 48, 8 Muenchen 5, Rumfordstr. 29 WG
4. -Rudnyckyj J. B.: ANTHROPONYMIC CHANGES IN CANADA AND THE USA. Sonderdruck aus Studia Onomastica Monacensia, Band IV. Muenchen 1961, pp. 663-671.
5. -PROBLEMS of the Peoples of the USSR, December 1962, Muenchen? No. 16 p. 80, Beichstr. 8-9/1
6. -Rudnyckyj J. B.: RUSSIAN AND UKRAINIAN ATTITUDES TOWARDS EUROPEAN UNITY, Bolzano, 1961
7. -IVAN WELYHORSKYJ, as onoma rologist (1889-1955). Offprint, ONOMA, Louvain, 1955/6
8. " MARIA MARKOWYTSCH IN BAD SCHWABACH (1858-1860) mit Portraet der M. M. pp. 4/
9. -НАПРЯМНІ В ДІЛІНКАХ ШКІЛЬНИЦТВА Й ОСВІТИ УХВАЛЕНІ НА КОНГРЕСІЇ КУК, Вінпег, 23. 10. 1962
10. -Шкільна Кураторія Вінніпег. Архиепархія: ПЛЯН НАВЧАННЯ УКР. МОЕИ У ВЕЧ. ШКОЛАХ, ст. 4. циклст
11. ІНФОРМАТИВНИЙ ЛИСТОК ОО' єднання Вмерикансько-Українських Ветеринарних Лікаєв, Рік XIII, ч. 3-4/50-51/, Липень-Грудень, 1962, ст. 36, Вибити 250 примірників.
12. РІДНА ЦЕРКВА Укр. Правосл. Церковно-Релігійний журнал, Рік XI, № 52, Ловієнь-грудень, Мюнхен
13. ВІРА Й КУЛЬТУРА міс. укр. богословської думки й культури, Вінніпег, січень, 1963, с. 32, ч. 3.
14. ВИЗВОЛЬНИЙ ШЛЯХ, сусп.-політ. і наук.-літератур. місячник, Лондон, грудень, 1962, с. 1175-1292
15. К Р И Л А Т І, ч. 2., Нью Йорк, лютий, 1963, ст. 16, ціна прим. 50ц. кольорові ілюстрації.
16. Е К Р А Н І, ілюстр. журнал для молоді і старших, вересень-грудень-січень/1962/1963, с. 22
17. С У М І В Е Ц Ь, орган Осередку СУМА в Нью Йорку, вересень-грудень-січень/1962/63, с. 16.

БІБЛІОТЕЧНІ ВІСТІ

Колерс Енсаиклопдіа, вол. 22, Нью Йорк, Кровелл, 1962, обімає бібліографію та показник, але на наше велике здивування джерела до бібліографії історії України є включені до розділу історії московщини.

МІРНОГОД-ГОГОЛЬ МИКОЛА, така книжка появилася в перекладі на англ. мову зі вступом Давида Матфелла, Нью Йорк, Штраус, 1962., перекладач подає, що в книжці є твори Гоголя, що описує Україну, ставлячи її тим у центр світової уваги. Слід відмітити, що крім перекладу Григоровича /в Канаді/, це видання появилася, як часове до фільму "Тарас Бульба"

Грамонт Санче де, "Дер Гегаіме Кріг", історія шпіонажі підчас другої світової світової війни, Відень, 1962, ст. 541, це переклад англійської праці "The Secret War", де теж подано є список усіх американських дипломатів видалених із СРСР та московських дипломатів, видалених із ЗДА.

Гілл Фрідріх: Дер Націоналсоціалізмус, Мюнхен, 1962, ст. 474, говорить багато про політичних Комісарів в Україні, як за Розенберга та, що це з наказу Гітлера повстали в Україні тзв. комісаріяти; такто нацисти звинуватили Україну, а потому знищили її себе.

Дер Романфрер: це німецьке видання повістей у 12 томах, що появилася другим виданням у Ктутгарті 1960 р., де / у 8-у томі / теж згадується про Гоголя і Т. Шевченка, як представників української літератури. Одначе в передмові до того тому з 1957 р., тя українські автори зараховані до 36 московських письменників. Насу вається питання; доки німота буде вдавати, що нас "не знає"?

Усінскій: В Будапешті в Мадярщині видано переклад праць москаля Ушинського, що писав за царату про народне шкільництво та виховання. Цікаво, що тут теж є у всіх перекладах зазначено назви на оригінальній московській мові. Відомо ж бо є що на всіх українських виданнях в Україні подається теж і московською мовою назву даної книжки, тощо. Це п'ятно московського хамства тяжить на кожному друкованому клаптику, що появляється в поневоленій москвинами Україні.

Американ Мунізматик Сосаєті, Нью Йорк; Дикшенері каталог ов Лайбері Бостон, 1962, є там подано 50.000 позицій, а на ст. 4756 є УКРАЇНА, Шугаєвскі /замість Шугаєвський/, відомий український нумізмат, автор "Монета і грошева лічба на Україні в 17 ст."

Ю С. Лайбері ов Конгрес Юнієн Каталог, Ньюспейперз он Мікрофільм - зустрічаємо й українські часописи, але лише з тзв. підсоветських видань, як: Кієвлянин за рр. 1917-1918; Комуніст за 1939-41 рр, Література і мистецтво за 1945-47 рр; але ж не має там навіть "СВОБОДИ", що обходить своє 70-річчя у ЗДА.

ІНТЕРНЕТЕНЕЛ Індекс а Гайд то а періодікал літеречер, вол. 16, квітень 1960-березень 1962. Ця праця уважеться джерелом до україніки англ. мовою. Індекс почав виходити 1907 року. 1-й том появилс 1915 р. за роки 1907-1915. На стороні в 16-му томі, 1065-ій знаходимо вписи про УКРАЇНУ: є згадка на рецензії про працю на франц. мові 2. Маркуся; переклади укр. літерат. на англ. мову; про деякі, видання в Україні, тощо.

Кунски, Лозеф видав у Празі в Чехах 1960 р. перший том три томової Бібліографії географічних наук п. н: "Всеобщени Земепіс... де теж знаходимо деякі дані про до бібліографії Географії України, як: Діброва "Географія Української РСР" та Агунцін, А.: "Географія советського Закарпаття".

ІНЗЕЛЬ ФЕРЛЯГ, німецьке видавництво, що тепер обходить своє 50-ліття існування, я кого основником був Антон Кіппенберґ, що за мету взяв собі завдання друкувати в перекладах світову літературу. Досі видано 958 томів накладом 50 мільйонів книг. Цікаво було б запитати при цій ювілейній нагоді, скільки перекладів видало це видавництво з Української літератури? Направду було б добре, щоб наші літературознавці перевірили цю справу та евентуально допомогли дещо видати, бо тут тзв. "Советська" Україна не pomoже.

В Москві видано в 1962 році заходом Головного Управління геодезії та картографії СРСР "АТЛАС УКРАЇНСЬКОЇ ССР і Молдавської ССР", отже; нарешті видано, але московською, а не УКРАЇНСЬКОЮ, мовою. Понижче подаємо її опис Конгрес. Бібліотеки ЗДА;

Russia (1962- U. S. S. R.) Glavnoe upravlenie geodesii i kartografi.

Атлас Украинской ССР и Молдавской ССР. (Ответственный редактор В. Г. Бондарчук, Москва, 1962.)

vi, 90 p. (including col. maps) 85 cm.

"Атлас ... является результатом совместного труда научных работников и картографов Украины и Молдавии"; p. iii.

1. Ukraine—Maps. 2. Moldavian S. S. R.—Maps. 1. Bondarchuk, Volodymyr Havrylovych, ed. 2. Titia.

Title transliterated: Atlas Ukrainian S. S. R. i Moldavskoi SSR.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК (УВАН) У КАНАДІ

(Огляд діяльності за роки 1948—1962)

УВАН в Канаді є найстаршою клітиною української вільної науки на американському континенті. Фактично праця її починається з 1948 р., з прибуттям до Канади проф. Дмитра Дорошенка, президента УВАН в Європі; формально, як усталена колегія вчених після приїзду до Канади проф. Л. Білецького і проф. Яр. Рудницького і після певної підготовчої праці з березня 1949 р. Оскільки УВАН в Європі була організована як продовжниця Всеукраїнської Академії Наук ВУАН в Києві, до її розгрому московською диктатурою, УВАН в Канаді стала такою, як наступниця, в міру своїх сил в умовах діяспори, свободної від завойовницької диктатури державно-національної Української Академії Наук в Києві.

УВАН в Канаді, інкорпорована 2-го червня 1958 р., є незалежною від інших подібних установ, і веде свою працю самостійно.

Праця УВАН в Канаді була плянована й розвивалася в таких галузях:

1. **Наукові студії**, головню в ділянках гуманітарних наук (історія, література, мовознавство, назвознавство, славістика, фолклор і т. п.), які майже виключені московською диктатурою з програми Академії Наук УССР, що створена тією диктатурою на місце ВУАН.

2. **Публікація наукових студій** з названих ділянок для заповнення того, що заборонено або викривлено диктатурою на рідних землях, і для ознайомлення світової науки з здобутками вільної української науки.

3. Репрезентація вільної української науки перед широким світом участю українських науковців на міжнародних наукових конгресах, з'їздах і нарадах та обміном видань УВАН з виданнями Академії Наук і інших наукових установ вільного світу.

4. Виховання і підготовка до наукової праці молодших українських сил у вільному світі, як також притягнення до творчої праці старших науковців в розсіянню.

5. Публічні академічні виклади для ширшого громадянства.

6. Комплектування наукової бібліотеки та архіву при УВАН.

7. Опіка й допомога українській культурній творчості взагалі (вистави, концерти й т. п.).

Згідно з пляном, як сама праця УВАН, так і її видання, розкладені на такі відділи

(серії):

Славістика,
Ономастика,
Література,
Українські вчені,
Заходознавство,

Шевченкознавство,
Бібліографія,
Україніка Канадіяна,
Літопис УВАН,
Бюлетень УВАН.

З відділу **Славістики** до цього часу видано близько пів сотні праць (в українській, англійській, німецькій і інших мовах).

З відділу **Ономастики** видано близько чверть сотні праць (в українській, англійській, французькій і інших мовах).

В відділу **Літератури** видано близько 10 праць (в українській мові).

В відділу **Українські вчені** видано понад 10 праць (в українській і англійській мовах).

З відділу **Заходознавства** видано 6 великих томів (в українській і англійській мовах).

З відділу **Шевченкознавства** зроблено 5 видань Шевченкових творів (Кобзарів): 4 томи під редакцією проф. Л. Білецького; „Кобзар” 1860 р. під редакцією проф. Яр. Рудницького; „Кобзар” в редакції В. Сімовича, наново зредагований проф. Яр. Рудницьким; „Кобзар” в англійській мові, в перекладі д-ра А. Гантера (2-ге видання) і „Кобзар” з „Основи” 1861 р., під редакцією Яр. Рудницького.

Крім того видано 8 чисел „Україніка Канадіяна”, 10 „Бюлетенів УВАН”; також поза серіями: Модерну українську граматику по-англійськи (Ю. Н. Луцький і Яр. Б. Рудницький) —

4. видання; Франкіяна в Канаді Ольги Войценко, Франкіяна в американських і канадійських бібліотеках д-ра М. А. Рудницької; Українські книжки для публічних бібліотек Яр. Рудницького й ін:

Редактором серій Славістика, Ономастика, Заходознавство, Шевченкознавство, а також Літопис УВАН є проф. Яр. Рудницький, редакторами серії Бібліографія (Україніка Канадіяна) — проф. Д. Сокульський і проф. Яр. Рудницький; серії Література й Українські Вчені — д-р М. І. Маңдрика; серії Бюлетень УВАН — проф. М. Боровський. Бібліотекою й архівом (в приміщенні УВАН 582 Боровс евню, Вінніпег) завідує проф. К. Антонович.

Частина архіву приміщується в будинку п. Д. Микитюка (468 Сент-Джон евню), і тією частиною архіву завідує п. Д. Микитюк.

УВАН брала участь, через своїх представників-науковців, в таких міжнародних наукових з'їздах (не згадуючи з'їздів в Канаді й Злуч. Державах Америки):

Упсала, Швеція 1952 р.

Мюнхен, Німеччина, в 1958 р.

Саламанка, Еспанія, в 1955 р.

Флоренція й Піза, Італія, в 1961 р.

Осло, Норвегія, в 1957 р.

Утрехт, Голляндія, в 1961 р.

Гайдельберг, Німеччина, в 1957 р.

Больцано, Італія, в 1961 р. і ін.

УВАН перевела в ювілейні роки спеціальні програми відповідно до даного ювілею: Франкіяну, Мазепіяну, нарешті Шевченкіяну, шляхом спеціальних серій, публічних виступів і відповідних наукових видань.

При співпраці й заходами УВАН поповнено відділи „україніки” в таких світових бібліотеках:

Конгрессова бібліотека в Вашингтоні,
Публічна бібліотека в Нью Йорку,
Британський Музей у Лондоні (Англія),
Націон. Бібліотека Дубліну (Ірляндія),

Націон. Бібліотека Единбургу (Шотляндія),
Унів. Бібліотека в Осло (Швеція),
Нац. Бібліотека в Мадриді, (Еспанія) і ін.

Переведено розшуки „україніки” в багатьох європейських та американських головних бібліотеках.

Усталено постійні наукові зв'язки та обмін літературою з науковими установами світу в таких країнах: Америка, Європа, Австралія, Нова Зеландія, Сх. Азія, (Японія, Корея).

До співпраці з УВАН і для публікації наукових праць стало зголошуватися наукові сили з поза формальної організації УВАН, як українці так і чужинці, і УВАН радо включає їх в свою працю в міру своїх можливостей.

Хоч число членів УВАН обмежене статутом її, офіційно чартерованим в 1958 р., та академічними вимогами, в склад її членства все вливаються нові сили: певне число академічної молоді бере живу участь в її праці і таким чином підготовляються молоді кадри науковців на зміну старшим. Бажано було б одначе, щоб більше українського університетського студентства зацікавлювалось українською наукою, ніж воно є тепер.

УВАН в Канаді не дістає жодних допомог ні від яких приватних, державних чи національних фондаций; існує виключно на жертви громадянства та завдяки безкористній праці своїх членів і співробітників. Тому матеріальні засоби УВАН завжди недостатні.

Конечна є широка фінансова підтримка для УВАН від всього патріотичного громадянства. Спеціально мали б цим зацікавитися групи професіоналістів, що репрезентують українську інтелектуальну верству. Добробут Канади забезпечує повну можливість для багатшої верстви українського суспільства стало підтримувати хоч „маленький” добробут української науки на світовій арені.

Адреса УВАН для кореспонденцій:

Ukrainian Free Academy of Sciences

P. O. Box 3597 St. B., Winnipeg 4, Man., Canada.

Оголошення

ДОСТАВИТЬ ВАМ такі найновіші
видання :

1. Чайковський, А.:
ПЕРЛ ЗРИВОМ, історична
повість, за \$1.50
2. Булзновський, В.: В О Д Ю
БУТИ ЛОЗАЧКОМ - за \$1.
3. А Л І В А В А і 40 РОЗВІЙНИКІ В С А Г А А О ілюстрована за 50ц.

4. 664 НАЙКРАШІ ЗАГАДКИ і ВІДПОВІДІ
для кожної людини; для молоді і старших
за ціну лиш \$1.-
5. Загул, Дм.: П Р И Г О Д И БАРОНА \$1.50
6. Вільшенко: ДИВНІ ПРИГОДИ І ПОДОРОЖІ
ПАНА ЧВАНКІВСЬКОГО ГРЕБУ КАЧКА, \$1.50
7. Велегай, М.: ЧИ МЕРТВІ ЖИВУТЬ або
РОЗМОВА з ДУХАМИ, ілюстрована за \$2.50
8. Маковей: Я Р О Ш Е Н К О іст.пов.\$2.50
9. Вагрянний, І.: ТИГРОЛОВИ, роман 2ч.\$3.-
10. Кервуд: З ТАВРОМ УВІЙНИКАМ \$1.50
11. Г Горський: ХОЛОДНИЙ ЯР 2 томи за \$5.-
12. Вахнянин: НА РОКОВИНИ ШЕВЧЕНКА це є
Збірник пісень на Свято ШЕВЧЕНКА \$1.50
13. Косаренко-Косаревич: МОСКАЛЬСТВО, УКРА-
ЇНСТВО і РЕШТА НЕМОСКАЛЬСТВА, ціна - \$1.-

14 і 15. Андрієвський, В.: З М И Н У Л О Г О
де є П Е Р Ш І Й том споминів /яких не було/
Шойно з друку, ДВІ ЧАСТИНИ разом в одній
книжці, на 370 сторін. Тож купіть негаючись
головно повинні ВЖЕ купити, ті, що мають в
себе ДРУГИЙ ТОМ обі частини та питали вже нас

про можливість заупу ПЕРШОГО тому. Тож уже ми його отримали 1 прим. і ПЕРЕВИДАЛИ, щоб
дати ті найцінніші спомини, їх першу частину для доповнення, кожній свідомій українсь-
кій людині. Ціна тих обох частин лише за \$3.50. Купити можна ЛИШ у ГОВЕРЛІ.

КНИЖКА В РІДНІЙ МОВІ ЦЕ НАЙКАШЕ
СВІДОЦТВО КУЛЬТУРИ ВАШОГО ДОМУ.

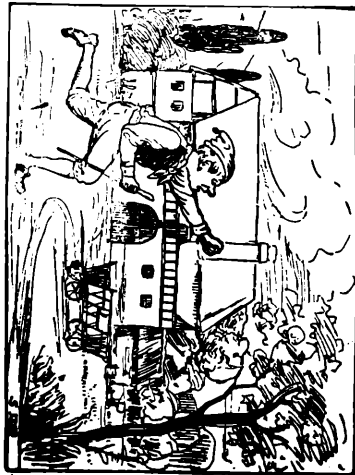
Петро Терещук: "ІСТОРІЯ ОДНОГО ЗРАДНИКА /ЯРОСЛАВ ГАЛАН/", видання Головної Управи
Ліги Визволення України, Торонто, Канада, 1962, - випуск Політичної Бібліотеки ЛВУ
ч. 22. Сторін 144. В тексті - 10 ілюстрацій. Ім'яний покажчик охоплює повні чотири
сторінки. Книжка є актуальна у зв'язку з викриттям і засудженням злочинця - московсь-
кого агента Б. Сташинського. В ній з'ясована м.ін. історія родини Крушельницьких,
справа с. д-ра Г. Крестельника, І. Домганика і ін., накреслені силуетки українських
революціонерів - Стахура, Лукашовича, Р. Шеланського та ін. -- Ціна книжки \$ 1.50.
Замовлення слати на адресу: LVU, 140 Bathurst St., Toronto 2 B, Ont., Canada.

ПОШУКУЄМО ТАКІ ДРАМАТИЧНІ ПОЕМИ сл. п. Ю Р І Я Л И П И :

1. Венкет; 2. Ярмарок; 3. Карти /Пас'янс/ і інші, що були
друковані в Чехах, у Празі, в "СТУДЕНТСЬКОМУ ВІСНИКУ" /а, може хто має їх та
знає з іншого джерела?/ Всякі дані про можливість позичення, заупу, чи й ви-
міни /для цілей їх збереження/ просимо писати на адресу "БІБЛОС-а".

Загадка образкова.

ДЕ Є ЖИЛ?

ОБЛИВАНИЙ ПОНЕДІЛОК

В Україні до першої світової війни був звичай, що хлопці й дівчата обливали себе водою, а бувало, що й хлопці дівчат кидали в потік і купали. Це був залишок звичаю обрядового купання. Звичай обрядового купання такої самий звичай, як спалювання і палежав до очищувального обряду, який

мав у різних порах року своє магічне значення. Люди колись вірили, що кожна людина може зі своїх духових і фізичних брудів очиститися при допомозі вогню і води. Наші предки в різні свята розкладали вогонь і через нього стрибали. Спалювали снопа-дідуха то-

пили опудало, яке символізувало зиму і всі бруді, стрибали у воду, як мали виходити заміж і т. п. Тому, що по Великодні приходили м'ясиці і неодна дівчина вже готовилася виходити заміж, то хлопці водою, по-старому звичаю, її обливали, тобто очищували.

О. Кульчицька

ОЛЕКСА ДОВБУШ У КАРПАТАХ

Еліяшевська Христиня — "Гамалія" (туш)

Україна

Ти сіль Землі, окраса праокрас,
Ти шепіт нив і зоряна вода,
Тебе любив, як Правду Бог, Тарас,
І Батько-любомудр Скворорода.

Ти сіль очей, огнем горючий мак,
Ти медоцвіт і скрещені шляхи,
Тебе любив, як матір син, козак,
Коли ненависть, сіяли ляхи.

Ти Бога дар, ошлячений кришталь,
Ти юнь садів і щастя злоторіг,
Тебе топтали обри і москаль,
Орда татар і лютий печініг.

Ти кров моя, ти вічність прадже-
рел.

Ти гимн життя, ти неоцвітний міг,
Тебе знайду і на руїнах сел,
В льоках тортур, в агонії сиріг.

Ти хрест несеш, окрадена, сумна,
В очах — прощення й спрагнені уста,
На світі, Україно, ти одна,
Сестрою полишася Христа!

Лев Т. Оршич

ЗАПРОСИМО ДО ПЕРЕДПЛАТИ НАШОГО ЖУРНАЛУ!
НА РІК ПЕРЕДПЛАТА ВІПЛОСИТЬ ЛІПШЕ СУМУ \$2.—
Читайте! Пошлюйте ЖУРНАЛ

БІБЛОС